

SOMBOR DOBIJA PROJEKTO-TEHNIČKU DOKUMENTACIJU ZA PUT OD SOMBORA DO BAČKOG BREGA

PAPIRI OBEZBEĐENI, ČEKAJU SE SREDSTVA ZA IZGRADNJU

• Očekujemo u februaru novi poziv za projekte prekogranične saradnje gde ćemo moći da apliciramo za prvu fazu izgradnje puta Sombor-Bački Breg, kaže koordinator projekta prof. dr Saša Bošnjak

Prekogranični projekat „Izgradnje i planiranja prekograničnog puta broj 51 Baja-Sombor“ zvanično se završava naredne sedmice. Projektni tim grada Sombora se odlučio na realizaciju ovog projekta, u čijoj osnovi je rekonstrukcija i pojačano održavanje postojećeg putnog pravca od Sombora do granična prelaza Bački Breg, imajući u vidu da je razvoj i unapređenje putne infrastrukture vitalan

Saša Bošnjak

i možda najvažniji korak ka realizaciji svih društvenih i ekonomskih aktivnosti između dva susedna grada. Grad Sombor dobiće projektno-tehničku dokumentaciju sa kojom će kasnije moći da konkuriše za sredstva za početak izgradnje.

Prema rečima koordinatora projekta prof. dr Saša Bošnjaka, projekat izgradnje puta Sombor - Baja za krajnji cilj ima izgradnju puta za mešoviti saobraćaj za brzine između 60 i 80 kilometara na čas. Po projektu je predviđena izgradnja obilaznice oko Bezdana, Koluta i Bačkog Brega, koje je predstavljena kao idejni projekat, dok bi gradska deonica vodila kroz ulicu Matije Gupca i Apatinskim putem, do uključivanja na obilaznicu oko grada.

Pravila Evropske unije su da se nikada u okviru jednog projekta ne mogu izvršiti i izrada projektno-tehničke dokumentacije i izgradnja. Da bi izgradili bilo šta iz fondova Evropske unije, moramo prvo imati pripremljenu tehničku i plansku dokumentaciju i regulisane sve imovinsko-pravne odnose – kaže prof. dr Bošnjak.

Realizacija projekta je tra-

jala 18 meseci. Posao izrade tehničke dokumentacije je sproveden na tenderu po pravilima međunarodnog restriktivnog postupka i poveren najboljem ponuđaču, konzorcijumu koga predvodi domaće preduzeće „Via inžinjer“ iz Novog Sada.

Ukupno budžet projekta iznosi 1.703.837 evra, od čega je iznos bespovratnih sredstava 1.448.261,45 evra. Budžet za projektovanje

grada Sombora iznosi ukupno 320.603 evra, od čega je 272.513 evra bespovratnih sredstava, a 48.090 je učešće grada Sombora. Sredstva koja bi Sombor mogao da dobije u nastavku realizacije ove ideje mogla bi da budu zna-

Trasa puta od Sombora do Bačkog Brega

čajno veća.

Očekujemo novi poziv u februaru gde ćemo moći da apliciramo za prvu fazu izgradnje puta Sombor-Bački Breg. Što se tiče iznosa sredstava, po projektu će verovatno biti limit od 1,5 miliona evra i mi ćemo sa partnerom

iz Mađarske konkurisati za pun iznos. Ono što je mnogo bitnije od tog poziva koji nije nimalo zanemarljivo, jeste što mi sa ovim projektom možemo aplicirati i putem drugih finansijskih instrumenata Evropske unije. Ako postanemo zemlja kandidat, 9. decembra otvoriće nam se čitava serija fondova koji nam do sada možda nisu bili poznati. U svakom slučaju, infrastrukturni fondovi biće daleko veći i biće mnogo lakše graditi saobraćajnice, pruge, vodotokove i realizovati druge infrastrukturne projekte nego što je to bilo do sada – rekao je koordinator projekta Saša Bošnjak.

Realizacijom projekta doći će do unapređenja puta sa stanovišta kvaliteta kolovoza, unapređenje se sistem odvodnjavanja, jer će biti izvršena rekonstrukcija kolskih ulaza i omogućena protočnost duž

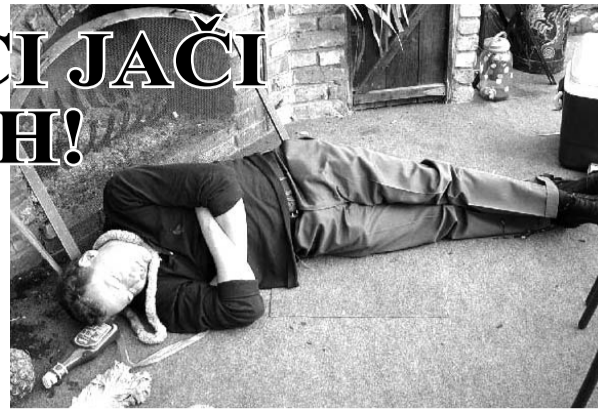
sвих deonica, stabilizovaće se bankine, a ostvariće se i niz drugih pogodnosti. Juče je (u četvrtak, 24. novembra) u Somboru održana završna konferencija projekta izgradnje puta br. 51 Baja – Sombor.

N. Ž.

RIZIČNI OBLICI PONAŠANJA MLADIH U REGIONU

POROCI JAČI OD NJIH!

• Alarmantan je podatak da je 81 odsto ispitanih srednjoškolaca u Srbiji i Crnoj Gori, odnosno 76 odsto u BiH do svoje 17 godine pilo alkohol, pri čemu je njih 73 odsto u Srbiji (60 odsto u BiH i 55 odsto u Crnoj Gori) navelo konzumiranje alkohola kao uobičajenu aktivnost koju najčešće upražnjavaju prilikom izlazaka u grad i druženja

Ovo pokazuju rezultati komparativnog istraživanja koje je sprovedla Specijalna bolnica za bolesti zavisnosti „Vita“ iz Novog Sada na uzorku od 914 srednjoškolaca prosečne starosti 17 godina. Cilj istraživanja je da se utvrdi nivo razvijenosti rizičnih oblika ponašanja mladih u regionu u okviru četiri fenomena: zloupotreba alkohola, pušenja, zloupotreba psihoaktivnih supstanci i kockanja.

Rezultati istraživanja su pokazali da su u značajnoj meri prisutni rizični oblici ponašanja mladih pre svega u delu zloupotrebe alkohola i pušenja, a zatim i zloupotrebe psihoaktivnih supstanci i kockanja, kao i to da su rizični oblici ponašanja kod srednjoškolaca u Srbiji nešto izraženiji u odnosu na ispitanike iz BiH i Crne Gore – rekao je Milan Vlaisavljević, direktor Specijalne bolnice za bolesti zavisnosti „Vita“ i autor projekta.

Uprkos Zakonu o zabrani prodaje cigareta maloletnim licima, svaki drugi ispitanik srednjoškolac (Srbija 48 odsto, Crna Gora 53 odsto, BiH 52 odsto) je probao cigarete, od čega je njih 56 odsto u Srbiji nastavilo redovno da puši (više puta nedeljno ili svakodnevno). U sve tri države 67 odsto srednjoškolaca navodi da u svojoj porodici imaju nekoga ko puši cigarete.

KLADIONICE NAJPOPULARNIJE

U Srbiji 29 odsto srednjoškolaca igra igre na sreću, u odnosu na 18 odsto njihovih roditelja. U BiH je ta razlika još izraženija, deca 27 odsto, a roditelji 10 odsto, dok u Crnoj Gori roditelji upražnjavaju igre na sreću za šest odsto više u odnosu na njihovu decu. Istraživanje bolnice „Vita“ dalje pokazuje da od srednjoškolaca koji igraju igre na sreću, njih 33 odsto u Srbiji to čini najmanje jednom nedeljno. I pored zakonske regulative, čak 72,7 odsto srednjoškolaca u BiH, 71 odsto u Crnoj Gori i 48,5 odsto u Srbiji navodi kladionice kao najdominantniji oblik igara koji upražnjavaju. Potom slede loto/bingo i poker aparati.

Alarmantan je podatak da je 81 odsto dece u Srbiji i Crnoj Gori, odnosno 76 odsto dece u BiH do svoje 17 godine konzumiralo alkohol, pri čemu je njih 68 odsto u Srbiji i Crnoj Gori i svaki drugi u BiH imalo iskustvo pijanstva. U sve tri države čak 80 do 90 odsto mladih navodi druženje i izlaske u grad kao prilike u kojima najčešće konzumiraju alkohol.

DROGA I SREDNJOŠKOLCI

Srednjoškolci u Srbiji su u većoj meri okruženi drogom u odnosu na njihove vršnjake u BiH i Crnoj Gori. Na to ukazuju podaci da 41 odsto ispitane dece od 17 godina u Srbiji poznaje nekoga u svom neposrednom okruženju ko konzumira droge, dok je taj procenat u Crnoj Gori 38 odsto, a u BiH 24 odsto, kao i to da 31 odsto ispitanika iz Srbije zna gde ili od koga može da se nabavi droga. Sa druge strane kao najdominantnija zabluda prisutna kod ispitanih srednjoškolaca u Crnoj Gori (64%) i Srbiji (58,3%) i dalje jeste podela na „lake“ i „teške“ droge.

Neadekvatan stav po ovom pitanju dovodi do smanjene kritičnosti prema psihoaktivnim supstancama i samim tim većeg rizika od njihove zloupotrebe – obrazlaže Milan Vlaisavljević.

Ono što dodatno zabrinjava jesu rezultati istraživanja koji ukazuju na nezainteresovanost srednjoškolaca za temu bolesti zavisnosti ko-

dih mnogu da upućuju na nedovoljan broj kvalitetnih programa prevencije koji bi na adekvatan način animirali i propremili mlade na neke od najvećih rizika i izazova odrastanja u savremenom društvu – dodaje Vlaisavljević.

SITUACIJA U VOJVODINI

Deo uzorka komparativnog istraživanja bolnice Vita činili su i učenici vojvođanskih srednjih škola u Subotici, Odžacima i Novom Sadu.

Srednjoškolci u Odžacima u većoj meri zloupotrebljavaju alkohol u odnosu na Novi Sad i Suboticu: 80 odsto njih je probalo, 86 odsto

ima iskustvo pijanstva, a 77 odsto njih redovno konzumira alkohol najčešće prilikom izlazaka i druženja.

Kod novosadskih srednjoškolaca postoji najveća izloženost drogama, 47 odsto poznaje nekoga ko konzumira droge, 31 odsto je ponuđeno sa nekom od droga, a 40 odsto njih zna gde može da se nabavi. Najveći broj srednjoškolaca iz Odžaka je direktno ponuđen sa nekom od droga 36 odsto, veliki broj njih zna gde može da se nabavi 40 odsto kao i u Novom Sadu, a najizraženiju zabludu da postoje lake i teške droge, ima čak 63 odsto srednjoškolaca iz Odžaka.

Takođe, veći broj srednjoškolaca iz Odžaka igra igre na sreću, 37 odsto, a najveći procenat ih igra barem jednom nedeljno, odnosno redovno, 41 odsto. U odnosu na Novi Sad i Suboticu, pored kladionica, bingo/lota, u Odžacima značajnije igraju i poker aparate (21 odsto). U Novom Sadu kladionice su ubedljivo najpopularniji vid igara na sreću u procentu od čak 75 odsto. U Subotici se izdvaja rulet kao jedna od popularnijih igara, u procentu od 16,7 odsto.

T. S.

SOMBORSKI EDUKATIVNI CENTAR

OSNOVANA „ACRIMA“ MREŽA

U Beogradu je 11. novembra na inicijativu organizacije civilnog društva „Protecta“ iz Niša, a uz podršku Misije OSCE (OEBS) u Srbiji, osnovana Nacionalna mreža organizacija civilnog društva - antikriminalna akcija „ACRIMA“ mreža. Ova mreža broji ukupno 24 osnivača, organizacija iz 24 gradova i opština u Srbiji, među kojima je i „Somborski edukativni centar“.

Cilj „ACRIMA“-e je da se aktivno bavi nenasilnom

borbom protiv organizovanog kriminala i korupcije i za promociju zakonitosti na teritoriji Srbije. Na Osnivačkoj skupštini „ACRIMA“ mreže je usvojen statut mreže i izabrani su upravni i nadzorni odbor mreže. Za predsednika Upravnog odbora mreže izabran je Milan Stefanović iz organizacije „Protecta“ iz Niša, a jedan od sedam članova Upravnog odbora je i Srđan

Vlaškalić, ispred organizacije „Somborski edukativni centar“. Više o „ACRIMA“ mreži možete naći na www.acrima.net.

T. S.